

Wytyczne do projektu budowlanego i programu konserwatorskiego remontu wnętrza parteru zamku w Pieskowej Skale na cele wystawy stałej: „Sarmatyzm - „Kultura staropolska

1. Wytyczne konserwatorskie :

1) Informacje ogólne

Obecny kształt pomieszczeń parteru zamku w Pieskowej Skale jest efektem kompleksowego remontu konserwatorskiego z lat 60-tych XX wieku przeprowadzonego przez Kierownictwo Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu pod kierunkiem prof. Alfreda Majewskiego.

Podstawą remontu była inwentaryzacja zamku z 1949 r. i projekt techniczny z 1963r.

Podczas remontu zdemontowano wtórne przepierzenia i powrócono do pierwotnego układu pomieszczeń. Wprowadzono dwa węzły sanitarne jeden w narożniku południowo-wschodnim a drugi w narożniku północno-zachodnim.

W ramach przeprowadzonego remontu zamontowano w salach, pod stropami, zamiast sufitów, drewniane imitacje stropów belkowych. Dokonano korekty lokalizacji otworów drzwiowych oraz położono ceramiczne posadzki z ceglanych płytek kwadratowych 20 x 20 x 5 oraz prostokątnych. Wykonano również instalację wod-kan, instalację co, instalacje elektryczne oświetlenia i gniazd wtykowych w tym instalację siły dla projektowanej kuchni w narożniku zachodnim.

Nie zachowała się dokumentacja badawcza z czasów remontu, w związku z powyższym należy wszelkie ingerencje budowlane ograniczyć do absolutnego minimum i prowadzić je pod stałym nadzorem służb konserwatorskich Zamku królewskiego na Wawelu i Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W przypadku konieczności wykonania przebić przewiertów lub innych ingerencji w strukturę pomieszczeń wszelkie tego typu prace muszą zostać uzgodnione ze st. ds. konserwacji architektury ZKnW.

Konieczne jest opracowanie wielobranżowego projektu budowlanego wraz z programem konserwatorskim dla planowanego remontu.

2) Wytyczne konserwatorskie do prac budowlanych

2.1) Prace instalacyjne :

a) Wymianę pionów i rozprowadzenia instalacji wod-kan należy projektować od piwnic po poddasze, po istniejących trasach w istniejących bruzdach.

b) Wymianę instalacji co należy projektować po istniejących trasach w istniejących brzdach, w związku z planowanym wykorzystaniem niektórych wnęk ściennych do celów ekspozycyjnych należy przewidzieć eliminację zamontowanych w nich grzejników co. Rodzaj grzejników dobrać do charakteru wnętrz i przedstawić zamawiającemu do akceptacji.

c) Wymianę pionów i rozprowadzenia instalacji elektrycznych zasilania, oświetlenia, gniazd wtykowych i oświetlenia ewakuacyjnego należy projektować po istniejących trasach w istniejących brzdach. Osprzęt przedstawić do akceptacji zamawiającemu.

d) Ewentualna ingerencja w strukturę architektoniczną musi być uzgodniona z nadzorem konserwatorskim Zamku Królewskiego na Wawelu.

2.2) Wentylacja pomieszczeń:

Należy przeliczyć i zaprojektować wentylację pomieszczeń wystawowych. Wentylować poprzez nawiew w stolarcie okiennej i wywiew poprzez dostępne dawne kanały dymowe. Sprawdzenie drożności istniejących kanałów dymowych będzie możliwe po wcześniejszym otwarciu obecnie zamurowanych otworów rewizyjnych w kominach na strychu.

2.3 Prace tynkarskie i malarskie:

a) Ubytki powłok tynkowych powstałe po wymianie instalacji należy uzupełnić zaprawą wapienną na bazie wapna dołowego z niewielką domieszką białego cementu lub gotową zaprawą tynkarską do renowacji powłok tynkarskich w obiektach zabytkowych.

b) Malowanie wnętrz w kolorach wg. projektu aranżacji wystawy farbami mineralnymi na bazie wapiennej lub krzemianowej .

c) Pomieszczenie węzła sanitarnego posiada ściany flizowane białymi, szklwionymi płytkami ceramicznymi do wysokości ok.2,00 m – w wypadku pozostawienia funkcji sanitarnej, całość do wymiany. W wypadku utrzymania funkcji toalet, należy pozostawić ścianki działowe zwieńczone drewnianymi listwami profilowanymi. Wymienić płytki ceramiczne i wyposażenie toalet. Dobór urządzeń i płytek uzgodnić z zamawiającym.

2.4 Remont stolarki okiennej i drzwiowej:

W ramach projektu remontu wnętrz należy przewidzieć kompleksową konserwację istniejącej stolarki okiennej i drzwiowej . Stolarka okienna i drzwiowa została wykonana podczas remontu konserwatorskiego w latach 60-tych XX wieku. Okna wykonano jako drewniane podwójne

zespolone, a drzwi jako drewniane okuwane wzorowane na wzorach z epoki. W razie stwierdzenia znacznej destrukcji elementów stolarki okiennej, dopuszczalna jest wymiana elementów na nowe. Nie wskazana byłaby wymiana całych okien wraz z ościeżnicami ze względu na przeprowadzoną niedawno konserwację elewacji zamku.

2.5 Posadzki:

- a) Sień poprzedzająca sale przeznaczone na wystawę wyłożona jest posadzką kamienną ze złoża w Morawicy. Posadzkę należy poddać bieżącej konserwacji.
- b) Pomieszczenia przeznaczone na wystawę posiadają posadzki ceramiczne ceglane w kolorze ceglonym, ułożone na zaprawie z fugą cementowo wapienną szarą. Jest to imitacja z lat 60-tych XX w. posadzek renesansowych powszechnie stosowanych w obiektach tego typu. Należy uzupełnić brakujące fragmenty posadzek i ubytki powstałe na skutek prac instalacyjnych, współcześnie wykonanymi kopiami płytek, a całość poddać konserwacji i scaleniu kolorystycznemu.
- c) Węzeł sanitarny posiada posadzkę ceramiczną z bezstyłowych płytek szklonych nadającą się w całości do wymiany.

2.6 Stropy belkowe

XX wieczną imitację stropów belkowych w salach wystawowych należy poddać konserwacji tj. wyczyścić z zabrudzeń, w razie stwierdzenia korozji biologicznej dobrać odpowiednie procedury w celu usunięcia zagrożenia. Całość stropów po scaleniu kolorystycznym uzupełnień i śladów montażu oświetlenia zabezpieczyć warstwą wosków.

2.7 Portale kamienne

Istniejące portale kamienne we wnętrzach poddać konserwacji technicznej i estetycznej.

3. Wytyczne do projektu wymiany instalacji sanitarnych :

Projektowane instalacje wodno-kanalizacyjna oraz grzewcza, powinny zapewnić możliwość spełnienia wymagań podstawowych dotyczących w szczególności:

- a) bezpieczeństwa konstrukcji,
- b) bezpieczeństwa pożarowego,
- d) odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska,
- e) ochrony przed hałasem i drganiami,
- f) oszczędności energii i odpowiedniej izolacyjności cieplnej przegród,
- g) bezpieczeństwa użytkowania,

Instalacja powinna być zaprojektowana zgodnie ze sztuką budowlaną oraz przy spełnieniu we właściwym zakresie wymagań przepisu techniczno - budowlanego wydanego w drodze

rozporządzenia, zgodnie z art; 7 ust. 2 ustawy Prawo budowlane, z uwzględnieniem ewentualnych odstępstw udzielonych od tych przepisów w trybie przewidzianym w art. 8 tej ustawy, a także zgodnie z zasadami wiedzy technicznej.

Instalacja powinna być wykonana w sposób zapewniający jej prawidłowe użytkowanie zgodnego z przeznaczeniem obiektu i założeniami projektu budowlanego tej instalacji, oraz we właściwym zakresie zgodnego z wymaganiami przepisów techniczno – budowlanych.

4) Wytyczne dla projektu instalacji wodno - kanalizacyjnej

4.1) Wymiana pionów: wodnego i kanalizacyjnego w pom. obecnych wc (pom.2)

Projektowane prace remontowe obejmują swoim zakresem wymianę istniejącej armatury i białego montażu w sanitariacie na nową .W związku z powyższym należy wykonać w pomieszczeniach nowe podejścia wodno-kanalizacyjne w miejsce starych nawiązując się do istniejącej instalacji. W związku ze złym stanem technicznym instalacji proponuje się wymianę instalacji wod-kan na nowe od węzła sanitarnego do kanału przełazowego pod dziedzińcem arkadowym. Przewody instalacji wodociągowej należy prowadzić w brzdach poszczególnych pionów i podejść. Na przewodach zimnej wody przewiduje się montaż zaworów odcinających z korkiem spustowym. Woda ciepła zaprojektowana w oparciu o miejscowe źródło ciepła – termy elektryczne (pojemnościowe podgrzewacze wody).

4.2) Armatura i biały montaż

Armatura powinna odpowiadać warunkom pracy (ciśnienie, temperatura) instalacji, w której jest zainstalowana. Projektowana armatura(baterie umywalkowe, syfony) winny być wykonane z miedzi pokrytego warstwą niklu i chromu. Wszelkie połączenia elastyczne w instalacji wodnej należy zaprojektować z rurek ze stali nierdzewnej kwasoodpornej np. system Kes-Tak , lub MiX-Flex , karbowanych, posiadające atesty i certyfikaty. Wyklucza się projektowanie tzw. wężyków elastycznych (gumowych) w oplocie stalowym. Armatura, po sprawdzeniu prawidłowości działania, powinna być instalowana tak, żeby była dostępna do obsługi i konserwacji. Armatura na przewodach powinna być zamocowana do przegród lub konstrukcji wsporczych przy użyciu odpowiednich wsporników, uchwytów lub innych trwałych podparć, zgodnie ze sztuką budowlaną . Należy zaprojektować biały montaż” o podwyższonym standardzie, w uzgodnieniu z Inwestorem.

5) Wytyczne dla projektu instalacji grzewczej

W pomieszczeniu węzła sanitarnego oraz w pomieszczeniach przeznaczonych na wystawę stałą należy zaprojektować instalację grzewczą doprowadzając rury c.o. z kanału przełazowego pod Dziećmińcem Arkadowym. Projektowane grzejniki winny być ozdobne, stylizowane na żebrowane, wyposażone w zawory , głowice termostatyczne i zawory odcinające powrotne. Średnice podejść winny być dostosowane do istniejącej instalacji grzewczej i mocy grzejnika.

6. Wytyczne dla projektu instalacji elektrycznej

Na obszarze parteru Zamku istniejąca instalacja elektryczna jest zasilana z rozdzielnic T1 w systemie TN-C, dlatego konieczna jest wymiana kompletnej instalacji elektrycznej w obrębie Zamku na poziomie parteru. Należy zaprojektować wymianę rozdzielnic T1 zasilającej parter zamku oraz wszystkich obwodów do niej podłączonych wykonanych w systemie TN-C na nowe w systemie TN-S.

Nowa instalacja musi zawierać:

- 1) obwody oświetleniowe – w obszarze planowanej wystawy (pomieszczenia nr 1, 3,4,5,6) zaprojektować zakończenie obwodów oświetleniowych w puszkach przy suficie w celu późniejszego doboru i montażu oświetlenia w ramach wystawy (oświetlenie ogólne/serwisowe + oświetlenie eksponatów); w pozostałych pomieszczeniach zaprojektować oświetlenie ogólne w oparciu o oprawy typu LED. Sposób sterowania (łączniki, czujniki ruchu, sterowanie zdalne poprzez przekaźniki) do uzgodnienia z Inwestorem na etapie projektowania
- 2) obwody gniazd wtykowych w ilości uzgodnionej z Inwestorem na etapie projektowania w tym gniazda ogólnego przeznaczenia oraz gniazda dla urządzeń kuchennych w obszarze pomieszczenia socjalnego pracowników.
- 3) w obszarze wystawy oprócz gniazd ogólnego przeznaczenia dla celów serwisowych, zaprojektować wypusty kablowe dla podłączenia gablot ekspozycyjnych (ok. 12szt.). Załączanie zasilania wypustów kablowych dla gablot sterowane zdalnie podobnie jak oświetlenie na obszarze wystawy.

W obszarze 1 piętra w pomieszczeniach krypt (3 sale) zaprojektować nową instalację w systemie TN-S zawierającą gniazda serwisowe oraz gniazda dla zasilania grzejników elektrycznych, a także wypusty kablowe do zasilania pulpitych wystawy (4szt.) oraz wypusty dla oświetlenia

ogólnego i oświetlenia eksponatów. Zasilanie doprowadzić z rozdzielnic na pierwszym piętrze wykonanej w systemie TN-S.

Na drugim piętrze w obszarze kaplicy zaprojektować gniazda serwisowe oraz wypusty kablowe dla oświetlenia elementów kaplicy i wypusty kablowe dla zasilenia gabloty (1szt.). Zasilanie z istniejącego obwodu doprowadzonego do pomieszczenia kaplicy.

Dla wszystkich pomieszczeń wystawowych oraz drogach ewakuacyjnych z tych pomieszczeń zaprojektować awaryjne oświetlenie ewakuacyjne zgodnie z wymaganiami przepisów. Zamek w Pieskowej Skale jest wyłączany spod napięcia w okresie nocnym – przewidzieć oprawy wyłączone zdalnie bezprzewodowo aby uniknąć rozładowania baterii.

7. Wytyczne do rozbudowy sieci informatycznej:

Należy przewidzieć rozbudowę istniejącego okablowania sieciowego dla instalacji multimedialnych w sposób umożliwiający doprowadzenie sygnału do następujących pomieszczeń: na parterze : przedsiónek projektowanej wystawy Sarmatyzm POM nr.1, oraz do środkowego pomieszczenia krypt na I piętrze zamku POM nr.1.02. Zasilanie instalacji zaprojektować przewodem światłowodowym z serwerowni przy bramie głównej zamku do pomieszczenia rozdzielni elektrycznej na parterze w skrzydła zachodniego zamku. Przewód zaprojektować wzdłuż trasy istniejącego kabla elektrycznego.

Rozwiązanie ma pochodzić od jednego producenta wytwórcy i być objęte jednolitą i spójną gwarancją systemową udzieloną bezpośrednio przez producenta okablowania na okres minimum 25 lat obejmującą wszystkie elementy pasywne toru transmisyjnego.

Warunkiem koniecznym dla odbioru instalacji jest wykonanie kompletu pomiarów dynamicznych oraz uzyskanie certyfikacji i 25 letniej gwarancji systemowej producenta.

8. Wytyczne dla projektu instalacji systemów bezpieczeństwa

Obiekt jest wyposażony w następujące systemy:

1. System sygnalizacji pożaru - SSP (należy pamiętać aby podczas projektowania nie doprowadzić do przysłonięcia detektorów pożarowych elementami aranżacji).

2. System sygnalizacji włamania i napadu - SSWiN (należy rozbudować istniejący system w taki sposób aby gabloty i obiekty były zabezpieczone w sposób ciągły 24h na dobę i uważać aby nie zawęzić pola działania istniejącego systemu lub wprowadzić poprawki aby uniknąć zastawienia czy zasłonięcia pola widzenia detektorów podczerwieni na salach wystawowych).

Dodatkowo każdą z sal należy wyposażyć w kamery telewizji dozorowej (CCTV) kamery cyfrowe HD praca dzień – noc, z doświetlaczami IR w jednej obudowie z kamerą np. typu bullet , obraz zapisywany na macierzy dyskowej min. 30 dni. Podgląd przy wejściu na wystawę i w pomieszczeniu wartowni w budynku bramnym.

Należy pamiętać że wszystkie zabezpieczenia mechaniczne i elektroniczne muszą spełniać wymogi zawarte w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 września 2014 roku w sprawie zabezpieczenia zbiorów przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym ich zniszczeniem lub utratą. Podstawowe zabezpieczenia to zabezpieczenia mechaniczne, natomiast zabezpieczenia elektroniczne jako informacyjne o zaistniałym zagrożeniu.

Należy przewidzieć ,że wszystkie gabloty projektowanej wystawy będą wyposażone w czujniki otwarcia i np. wstrząsowe, wibracyjne, do zabezpieczenia przestrzeni gabloty lub czujniki innego rodzaju np. ultradźwięki, podczerwień.

Do zabezpieczenia obrazów detektory np. przemieszczenia, stykowe lub inne.

Zestawienie pomieszczeń:

PARTER

012- wejście na wystawę (w opisie sala nr1) recepcja, sklepik, (stanowisko podglądu telewizji),

013 – toalety (w opisie sala nr2) - do remontu,

014 – pierwsza sala wystawowa (w opisie sala nr 3 „Służba publiczna i wojskowa”) militaria, cztery gabloty (do każdej z gablot należy przewidzieć podłączenie do zasilania 230 V i podłączenie gablot do systemu bezpieczeństwa),

016 – druga sala wystawowa (w opisie sala nr 4 „Dom i rodzina”) do zabezpieczenia elektronicznego: stół, dwie gabloty, 72 obrazy,

017 - trzecia sala wystawowa (w opisie sala nr 5 „Tradycje staropolskie w XIXw...”) do zabezpieczenia elektronicznego: gablota, obraz, szata,

018 - czwarta sala wystawowa (w opisie sala nr 6 „Kuchnia”) naczynia + sala multimedialno-edukacyjna. Do zabezpieczenia elektronicznego: gablota i przestrzeń wystawowa w ścianie działowej,

020 – toalety - do remontu.

PIERWSZE PIĘTRO

110A,110B,110C – sale z sarkofagami „Krypty”. Do zabezpieczenia elektronicznego: przestrzennie sarkofagów - bez ingerencji w obiekt.

DRUGIE PIĘTRO

215 - kaplica zabezpieczenie elektroniczne: elementy SSWiN, kamera CCTV, gablota.

9. Wytyczne do projektu zabezpieczeń przeciwpożarowych

Przedmiotem opinii pozostają sale nr 012,014,016,017,018 zlokalizowane na parterze zamku Pieskowa Skała.

- W przypadku wykorzystywania w celach ekspozycyjnych jednej lub wielu komnat, o których mowa wyżej dopuszczalna ilość osób przebywających na terenie wystawy nie może przekraczać 50 osób;
- Ze względu na możliwość krzyżowania się strumieni ruchu osób wchodzących i wychodzących z wystawy /wystaw/ konieczne jest zachowanie drożności eksploatacyjnej min. 2 wyjść ewakuacyjnych tj. drzwi w pomieszczeniach 014 oraz 017 ew. jeśli zespół komnat obejmie również pomieszczenie 012 – drzwi na zewnątrz z tego pomieszczenia. Drzwi znajdujące w pomieszczeniach nr 014, 012,017 prowadzące do stref zewnętrznych winny być odslonięte , czytelnie oznakowane jako ewakuacyjne .
- Przejścia z sali 012 do zespołu toalet /013/ oraz z Sali 014 do pom.013 nie należy traktować jako drogi ewakuacyjnej.
- Lampy oświetlenia awaryjnego z naniesionych piktogramami dot. kierunków ewakuacji winny pozostawać nieosłonięte i być widoczne z traktu komunikacyjnego pomiędzy wyjściami z poszczególnych pomieszczeń. W przypadku skomplikowanych rozwiązań komunikacyjnych należy stosować znaki ewakuacyjne zgodnych z PN.
- Drzwi w pomieszczeniach nie mogą być w sposób trwały zablokowane, zabudowane ze względu na konieczność hermetyzacji pomieszczenia / lub zespołu pomieszczeń/ W ich świetle nie należy przeprowadzać instalacji , progów, listew itp. uniemożliwiających samoczynne domknięcie skrzydeł.
- Szerokość trasy , którą poruszają się zwiedzający winna być nie mniejsza niż 1,4 m.

- Podręczny sprzęt gaśniczy zlokalizowany być winien w przestrzeni ok. 1m od drzwi w każdym pomieszczeniu. Zabronione jest zasłanianie, przestawianie w inne strefy bądź grupowanie w zestawy w/w sprzętu. Odległość do każdej jednostki sprzętu nie powinna być mniejsza niż 30 m.
 - Ręczne ostrzegacze pożarowe /przyciski / zlokalizowane są na wysokości ok. 1,35 m w każdym pomieszczeniu w pobliżu futryn drzwi. Zasłanianie, unieruchamianie ich jest zabronione.
 - Wykonywanie przeston okien, zaciemnień pomieszczeń winno być zakończone wykonaniem pomiaru natężenia oświetlenia awaryjnego. W przypadku braku wymaganego doświetlenia pomieszczeń konieczne jest doprojektowanie dodatkowych punktów oświetlenia awaryjnego.
 - Stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów i wyrobów łatwozapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione.
 - W przypadku stosowania materiałów wykończeniowych luźno zwisających, w szczególności w kurtynach, zasłonach, draperiach, kotarach oraz żaluzjach, za łatwo zapalne uważa się materiały, których właściwości określone w badaniach zgodnych z Polskimi Normami odnoszącymi się do zapalności i rozprzestrzeniania płomienia przez wyroby włókiennicze nie spełniają co najmniej jednego z kryteriów:
 - 1) $t_i \geq 4$ s;
 - 2) $t_s \leq 30$ s;
 - 3) nie następuje przepalenie trzeciej nitki;
 - 4) nie występują płonące krople.
 - Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwozapalnych jest zabronione.
 - W pomieszczeniach komnat stosowanie łatwozapalnych przegród, ekranów, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione.
 - Stosowanie impregnacji ogniochronnej elementów, materiałów, tkanin itp. winno być wykonywane przez specjalistyczne firmy legitymujące się stosownymi uprawnieniami. Okres trwania ochrony winien być określony w stosownym atście.
- Projekt wystawy winien uwzględniać rozmieszczenie stałych elementów elektronicznych systemów monitorujących i alarmowych oraz w maksymalnym stopniu wykorzystywać ich możliwości.
- Czujki dymowe i optyczne rozmieszczone na sufitach chronionych pomieszczeń winy mieć możliwość dozoru powietrza pochodzącego z każdej strefy chronionego pomieszczenia. Zabudowa czujek i ich izolowanie od przestrzeni chronionej jest zabroniona.
 - Lampy oświetlenia awaryjnego z naniesionych piktogramami dot. kierunków ewakuacji winny pozostawać nieosłonięte i być widoczne z traktu komunikacyjnego pomiędzy wyjściami z

poszczególnych pomieszczeń. W przypadku skomplikowanych rozwiązań komunikacyjnych należy stosować znaki ewakuacyjne zgodnych z PN.

- Drzwi w pomieszczeniach nie mogą być w sposób trwały zablokowane, zabudowane ze względu na konieczność hermetyzacji pomieszczenia / lub zespołu pomieszczeń/ w przypadku zadziałania instalacji gaszącej. W ich świetle nie należy przeprowadzać instalacji , progów, listew itp. uniemożliwiających samoczynne domknięcie skrzydeł.

- Szerokość trasy , którą poruszają się zwiedzający winna być nie mniejsza niż 1,4 m.

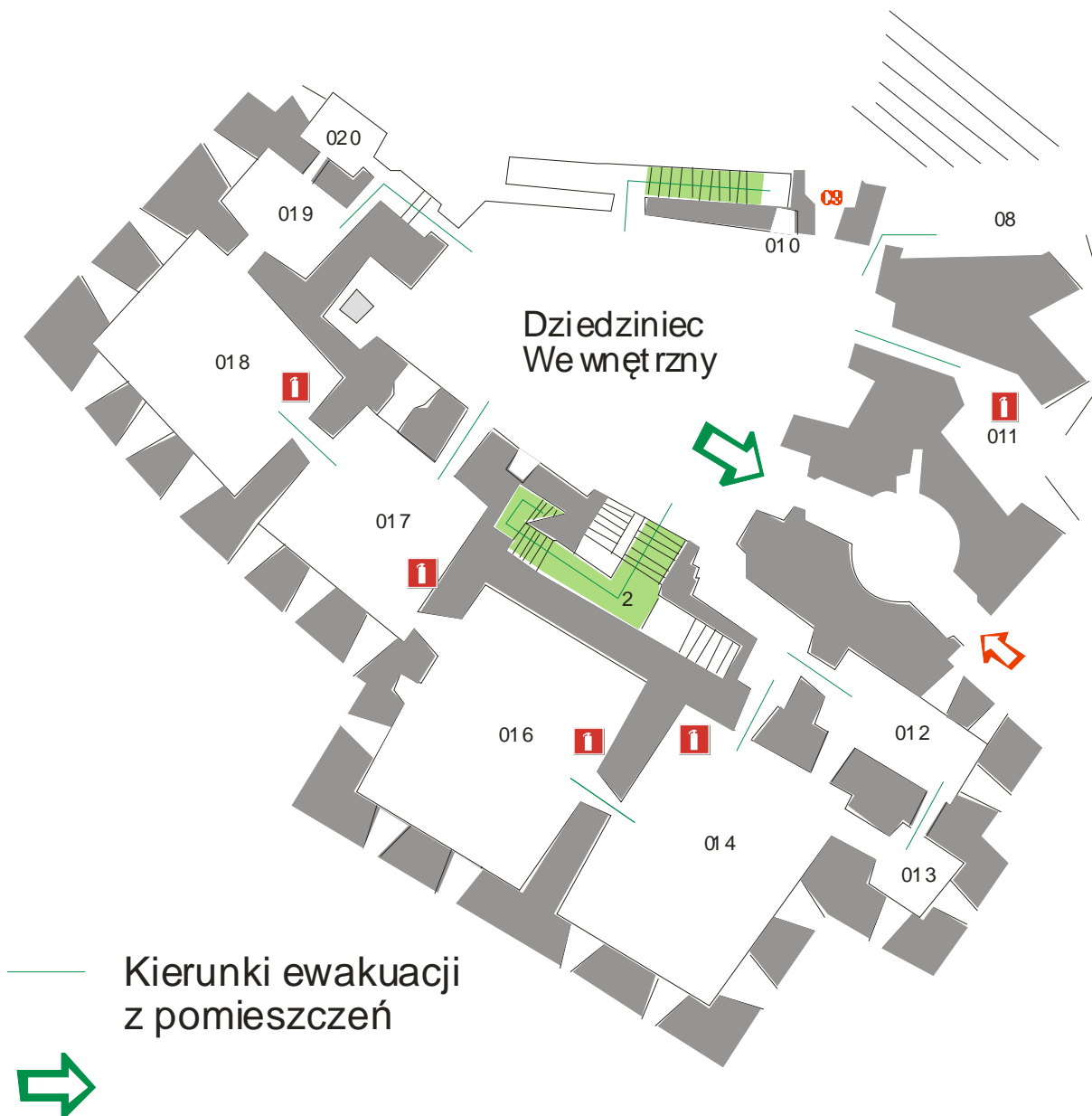
- Podręczny sprzęt gaśniczy zlokalizowany być winien w przestrzeni ok. 1m od drzwi w każdym pomieszczeniu. Zabronione jest zasłanianie , przestawianie w inne strefy bądź grupowanie w zestawy w/w sprzętu. Odległość do każdej jednostki sprzętu nie powinna być mniejsza niż 30 m.

- Ręczne ostrzegacze pożarowe /przyciski / zlokalizowane są na wysokości ok. 1,35 m w każdym pomieszczeniu w pobliżu futryn drzwi. Zasłanianie ,unieruchamianie ich jest zabronione.

- Wykonywanie przesłon okien, zaciemnień pomieszczeń winno być zakończone wykonaniem pomiaru natężenia oświetlenia awaryjnego. W przypadku braku wymaganego doświetlenia pomieszczeń konieczne jest doprojektowanie dodatkowych punktów oświetlenia awaryjnego.

Po przedstawieniu inwentaryzacji zespołu pomieszczeń konieczna jest weryfikacja ilości osób przebywających jednocześnie na terenie wystawy w zależności od indywidualnej i sumarycznej szerokości drzwi.

Rysunek poglądowy:

Kierunki ewakuacji
z pomieszczeń

